

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Plein 2
2511 CR Den Haag

Ministerie van Defensie

Plein 4
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Datum 1 februari 2010
Betreft Reactie op het NRC-artikel "Guardian: VK halveert bestelling JSF-gevechtsvliegtuigen"

Onze referentie

BS/2010002953

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en betreft
vermelden.*

Met deze brief reageer ik op het verzoek van de vaste commissie voor Defensie van 19 januari jl. (kenmerk 2010Z00681/2010D02612) om een inhoudelijke reactie op het artikel in het NRC-Handelsblad van 13 januari 2010: "Guardian: VK halveert bestelling JSF-gevechtsvliegtuigen". Dit artikel is gebaseerd op een artikel uit de Britse krant *The Guardian* van 12 januari jl.¹

Al geruime tijd verschijnen in de Britse media artikelen over bezuinigingen op Britse materieelprojecten zoals nucleaire onderzeeboten, pantservoertuigen, vliegdekschepen en F-35-toestellen. De Britse krant *The Guardian* meldde in een artikel op 25 oktober 2009 dat de Britse regering van plan zou zijn om één van de twee nieuw te bouwen vliegdekschepen niet meer uit te rusten met de F-35 maar met helikopters. Daarom zouden minder F-35 toestellen nodig zijn. Met de beantwoording van Kamervragen op 26 november 2009 (Handelingen TK 2009-2010, aanhangsel 801) heb ik de Kamer gemeld dat mijn Britse ambtgenoot Davies deze berichten op 2 november 2009 in het Lagerhuis heeft bestempeld als volstrekte onzin.

In de brief van 20 november 2009 (Kamerstuk 26 488, nr. 205) over de bestellingen van JSF-partnerlanden is uiteengezet dat het Verenigd Koninkrijk heeft besloten de F-35 bestelreeks een jaar naar achteren te schuiven. De aanschaf van de drie testvliegtuigen in de productieseries LRIP-3 en LRIP-4 en het aantal geplande Britse toestellen (138) blijven echter gehandhaafd. Tevens is in deze brief uiteengezet dat het te vroeg is voor uitspraken over de gevolgen van wijzigingen in de bestelreeksen van partnerlanden voor de prijs van de geplande Nederlandse productietoestellen. De daarvoor benodigde prijsinformatie van het Pentagon is nog niet beschikbaar. Voor de productieseries LRIP-3 en LRIP-4, waarvan de twee geplande Nederlandse testtoestellen deel uitmaken, is het aantal toestellen ongewijzigd.

---

¹ www.guardian.co.uk/uk/2010/jan/12/defence-aircraft-jet-fighters-budget

Het NRC-artikel van 13 januari jl. meldt op basis van een artikel in *The Guardian* van 12 januari jl. dat het Verenigd Koninkrijk het aantal aan te schaffen JSF-toestellen waarschijnlijk drastisch zal verminderen, mogelijk zelfs met de helft, omdat het huidige voorziene aantal niet meer te betalen zou zijn. *The Guardian* meldt verder dat de mogelijkheid wordt onderzocht één van de twee nieuw te bouwen vliegdekschepen niet meer uit te rusten met de F-35 maar met helikopters, dan wel één van deze nieuwe vliegdekschepen te verkopen aan India. Mijn Britse ambtsgenoot reageert op dit artikel met een ingezonden reactie in *The Guardian* van 15 januari jl². Hij stelt in zijn reactie onomwonden dat het artikel onzin is.

In het artikel van NRC-Handelsblad op 13 januari jl. wordt ook melding gemaakt van berichtgeving door persbureaus in de Verenigde Staten over plannen van het Amerikaanse ministerie van Defensie om het aantal F-35's de komende jaren met 122 te reduceren, om zo extra geld vrij te maken voor het ontwikkelingsprogramma van de F-35. Met de beantwoording van schriftelijke vragen op 22 december 2009 (Handelingen TK 2009-2010, aanhangsel 1093) is de Kamer geïnformeerd dat de besluitvorming door het Pentagon over het geactualiseerde rapport van het *Joint Estimating Team* en van rapportages van het *JSF Program Office*, Lockheed Martin, de motorfabrikanten en andere deskundigen nog niet was voltooid. Naar verwachting maakt het Pentagon begin februari de besluiten bekend, waarna ik de Kamer zal informeren.

DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

drs. J.G. de Vries

---

² www.guardian.co.uk/theguardian/2010/jan/15/haiti-bankers-chilcot-aircraft-carriers en http://www.blogs.mod.uk/defence_news/2010/01/defence-in-the-media-15-january-2010.html